Motto:

„Nu trebuie să răscolim trecutul! Celui care va pomeni trecutul – să i se scoată un ochi! iar celui care îl va uita – să i se scoată amândoi!

Alexandr Soljenniţân – Arhipelagul Gulag”.

PERISCOP

Ianuarie 2000, ziua 21… Dezamăgit de tot şi toate, mă tolănisem în fotoliul meu preferat cu o bastârcă de patruzeci de grade în faţă şi aveam de gând să mă chitrofonesc zdravăn, să-mi înec amarul în trăscău autohton pentru că de import nici nu putea fi vorba din cauza preţurilor exorbitante şi pensiilor de tot căcatul cu care avuseseră grijă domnii guvernanţi să ne altoiască, să uit de nenorociţii pe care tot noi idioţii de români îi aranjasem la căldurică în parlament dându-le posibilitatea să-şi vadă de afacerile personale, de conturi prin cele străinătăţi şi de aranjarea şi propăşirea neamurilor şi neamurilor neamurilor lor, până la dracul mai ştie a câta spiţă…! Trăgeam mahorcă şi mă cinsteam ciocnind paharul de sticlă şi sticla de pahar în felul nostru tradiţional, hai noroc frate, hai să trăieşti frate! behăiam din cauza calităţii execrabile a tutunului indigen, strâmbându-mă la fiece pahar dat pe gât şi înjurând din ce în ce mai montat toată clasa conducătoare, începând cu locatarul de la Cotroceni şi terminând cu bieţii consilieri locali din cel mai amărât cătun neelectrificat…! Când mai aveam doar o litruţă până să o iau bine pe ulei şi doar o ţârucă până să ating apogeul efuziunilor sentimentale, l-a apucat strechea şi pe dumnealui telefonul dezlănţuindu-se şi zdrăngănind din soneria lui dogită de sculă antediluviană, de pe când Rom-telecom-ul era parte din poşta naţională şi băieţii cu ochii albaştri ascultau cu neruşinare chiar şi în momentele de maximă intimitate în speranţa că se vor alege cu niscai motive de flocăială ori de picanterii, ori poate altceva cu care să te prindă de nas mai ceva ca belciugul pe sărmanul patruped blestemat să-i îndestuleze pe nehaliţii de oameni… Am sărit ca ars din locul meu favorit şi am smuls receptorul mai-mai să-i rup cordonul.

— Da… cu cine am onoarea…? am mârâit eu mai ceva ca Stix, setterul meu ce voia să se cheme câine însoţitor dar care ori de câte ori simţea prin preajmă vreo posibilă parteneră în călduri, uita şi de stăpânu-său nevăzător şi de dresură şi de toate celelalte şi o lua razna băgându-mă prin toate gardurile şi izbindu-mă de toţi stâlpii şi copacii ieşiţi în cale. La celălalt capăt am simţit o ezitare. Cred şi eu, cine naiba

să aibă poftă să se converseze cu un patruped în loc de om?! În sfârşit după câteva secunde persoana s-a hotărât să deschidă gura. Am avut o surpriză: era o voce blondă, cât se poate de plăcută dar care-mi părea al naibii de cunoscută şi aşa condus de limonada fraţilor Micula computatorul meu biologic îşi cam încetinise funcţiile şi nu reuşeam să deschid fişierul cu voci blonde şi pe deasupra şi plăcute…

— Sunteţi domnul Stingheru, Gheorghe Stingheru? m-a ispitit vocea de dincolo.

— În persoană, adică în carne şi oase, de fapt mai mult oase… dar… mă rog asta-i o problemă care ar mai trebui dezbătută un timp… Cu cine am plăcerea să mă conversez?

— Bună ziua domnule Stingheru, eu sunt Magda Sadu de la Radio România de Azi…

— Aha! am făcut eu, de la ra „ro… radio roo… am început să mă bâlbâi ca un preşcolar surprins de faptul că un neica nimeni era sunat de celebra Magda Sadu de la un mai puţin celebrul post de radio…! Vă pot ajuta oare cu ceva?

— Urmăriţi programele postului nostru?

— Ba bine că nu! Cine vrea să fie un om informat… şi mie unul îmi place adevărul, nu se poate să nu vă asculte…

— Mulţumim, sunteţi deosebit de amabil…

— Aşa îi gâdilaţi la amorul propriu pe toţi?

— Face parte din meseria noastră, domnule Stingheru…

— Ghiţă, domnişoară, e mai simplu şi… nu mă mai simt… stingher… Am auzit-o chicotind. Îmi plăcea şi mă bucuram al naibii de mult că vorbeam cu ea…! Trăscăul o luase la vale, dispăruse eliberându-mi toate circuitele…

— Urmăriţi şi Periscop?

— Nu-mi scapă nicio ediţie… O consider cea mai adevărată din tot ce se emite în eter sau prin cablu, iar ideea de a aduce oameni simpli, oameni reali mi se pare o găselniţă nemaipomenită…

— Aţi fi de acord să participaţi la ediţia din… să zicem, din 26?

— Luna asta?

— Da.

— Păi… dacă aveţi cumva de gând să o legaţi de dispărutul din decembrie ’89 nu cred că v-aţi găsit omul… Să ştiţi că nu sunt un nostalgic, ba aş putea spune, afirma mai bine zis contrariul…

— Perfect! Asta ne convine de minune! Într-o vreme când sunt

din ce în ce mai mulţi cei care-l regretă…

— O.K!

— Atunci veniţi?

— Unde?

— La noi, pe 26 la ora opt şi jumătate seara…

— Vedeţi dumneavoastră, domnişoară Magda Sadu, de participat la „Periscop", mi-ar plăcea nu zic ba numai că… nu pot veni acolo… Ştiţi… eu sunt orb şi pe deasupra mai sunt şi singur pentru vreo două săptămâni, aşa că…

— Trimit o maşină să vă aducă…

— Ar fi o soluţie, dar ce ziceţi dacă realizaţi Periscopul la mine? Sau poate nu aveţi posibilităţi tehnice…?

— Avem toate condiţiile de a realiza o transmisiune de lungă durată, iar ideea dumneavoastră mi se pare O.K!

— Atunci… să mă pregătesc?

— Bineînţeles, vom fi la dumneavoastră pe 26 la ora 19…

— Vreo tematică, ceva…?

— Va fi o discuţie liberă… Puteţi să-mi daţi adresa?

I-am dictat-o şi ne-am luat rămas-bun. Urma să ne mai auzim dacă intervenea ceva neprevăzut, dacă nu, urma să ne vedem cu o oră şi jumătate înainte de emisiune. * * *

Ianuarie 2000 ziua 26

M-am instalat pe canapea în aşteptarea semnalului de debut al emisiunii. În faţa mea, pe un fotoliu cât se poate de comod stătea Magda Sadu. Stix după ce mârâise destul, lătrase de câteva ori şi îi mirosise pe băieţii din echipă dar mai cu seamă pe Magda, se tolănise ca de obicei lângă mine îşi pusese botul pe piciorul meu şi ofta cât putea de mulţumit că nu fusesem de acord cu exilarea lui în bucătărie sau în camera de baie aşa cum propuseseră iniţial cei de la radio… Un microfon de înaltă fidelitate fusese agăţat de lustră, după cum am aflat tot de la ei şi urma să ne folosească amândurora. avusesem emoţii întreaga zi dar acum când gingălul anunţa emisiunea cu cea mai mare audienţă, eram cât se poate de liniştit…

— Dragi ascultători bună seara… Vă mulţumesc în numele meu şi al colegilor fără de care această emisiune nu s-ar putea realiza că sunteţi alături de noi… Astă seară ne-am hotărât să părăsim tiparul obişnuit şi anume de a avea unul sau mai mulţi invitaţi în studioul nostru, încercând o formulă absolut inedită şi anume de a realiza

programul acasă la unul din ascultătorii noştri fideli… Ne aflăm prin urmare, instalaţi într-un studio improvizat, în camera de zi a domnului Gheorghe Stingheru, Ghiţă aşa cum ne-a rugat dumnealui să-i spunem…

Şi aşa şi pe dincolo, a turuit vreo cinci mânuţele prezentându-mă că la un moment dat mi-am pus întrebarea ce se impunea: de unde mama naibii ştia atâtea despre mine? Mi-am revenit însă repede, erau ziarişti, ce dracul şi nu la orice post amărât ci la cel mai îndrăgit şi cu audienţa cea mai ridicată…

— Bună seara Ghiţă, şi bun sosit în rândul celor ce au ceva de spus în ţara asta…

— Sărut mâna Magda, bună seara tuturor celor ce stau cu urechea lipită de aparatele de radio, mă bucur pentru iniţiativa voastră de a accepta invitaţia să realizaţi emisiunea în bârlogul meu cu atât mai mult cu cât eu sunt orb şi deplasarea mea la voi ar fi fost o problemă… Mai doresc acum la început de emisiune să-i rog pe stimaţii radio-ascultători să-l ierte pe Stix, seterul meu însoţitor, care nu s-a dat dus în altă încăpere, în cazul că îi va veni ideea să latre ori să mârâie fără vreun motiv anume…

— Oh! Pe lângă o voce radiofonică ai şi frază…! Nu ţi-a trecut prin minte să cochetezi cu presa audio sau scrisă?

— Sincer, nu dar îmi omor timpul încercând să scriu câte ceva… Am mai multe povestiri, ba chiar şi vreo două tentative de romane care mai mult ca sigur vor putrezi acolo unde le-am depozitat…

— Nu te-ai gândit să le publici?

— Niciodată…

— De ce?

— Păi să fiu sincer nu am încredere în talentul meu şi apoi lipsa de bani… Ştii probabil că dacă nu ai un nume…

— Dar de o sponsorizare ce părere ai?

— Cine crezi că şi-ar investi banii în încercările unui anonim?

— Poate că în urma emisiunii de astă seară se va găsi cineva…

— Aş vrea s-o văd şi pe asta…

— În speranţa că se va întâmpla să trecem la subiect… dar mai înainte aş vrea să-i informez pe radio-ascultători că datorită faptului că avem altă locaţie nu mai putem intra în legătură directă dar putem primi S.M.S. un la care promitem să răspundem spre final şi bineînţeles în limita timpului. Astăzi e 26 ianuarie şi din nou la cimitirul

Ghencea-militar s-au adunat o mulţime de români care au comemorat ziua fostului dictator aprinzând lumânări şi depunând flori şi coroane de flori la presupusul mormânt al lui Nicolae Ceauşescu. Tu ce ai de spus în privinţa asta?

— Nostalgici, dar ce mă doare şi mai tare e că din grija celor ce ne conduc ei se înmulţesc şi asta mă răneşte cel mai rău…

— Să înţeleg că nu eşti de acord cu ceea ce susţin ei?

— La ce te referi?

— Păi susţin că pe vremea comunismului se trăia mai bine, era linişte, oamenii primeau locuinţe şi serviciu… nu era anarhie, debandadă…

— Hai să le luăm pe rând… Se trăia mai bine, pe naiba, iertată-mi fie expresia, au uitat cum stăteau la cozi pentru o sticlă sau două de lapte, au uitat cartelele de pâine, carnea raţionalizată, tacâmurile de pasăre, cele 400 de grame de salam oribil pe o întreagă lună, zahărul la cotă, ca şi uleiul de altfel, lipsa acută de ouă, de brânzeturi, de unt, de ţigarete, au uitat nechezolul care ni se vindea în loc de cafea, portocalele pe care copii noştri le vedeau doar de revelion dacă părinţii reuşeau să le cumpere ori aveau vreo relaţie, undeva… au uitat frigul din case, curentul electric dat cu ţârâita, cele două ore de program T.V. şi acelea dedicate mai mult tovarăşilor Ceauşeşti şi marilor realizări ale socialismului multilateral dezvoltat, au uitat că nu puteai să spui ceva de rău la adresa puterii nici măcar în propria-ţi casă, au uitat mâna lungă a securităţii şi pulanele şi pumnii poliţiei, benzina dată cu picătura şi faptul că dacă aveai maşină, o amărâtă de Dacia circulai o duminică da şi alta ba, iar cine avea un amărât de televizor color şi un prăpădit de video se putea considera un mare boier, au uitat că nu puteai să ieşi în afară decât în ţările surori şi asta doar din doi în doi ani…?! Au uitat toate acestea şi multe altele şi acum dacă nu mai au un tătuc care să şadă cu gârbaciul la spinarea lor zbiară să-i audă întreaga Europă că la noi se trăieşte rău, că era mai bine atunci, dar ea, Europa, ştie foarte bine totul…

— Nu crezi că totuşi ar putea exista şi oameni care ar avea motive întemeiate…?

— Te referi probabil la beneficiarii societăţii socialiste multilateral dezvoltate?

— La ei, la foştii activişti şi la cei care au făcut parte din cadrele securităţii statului…

— Se prea poate dar cred că cei care nu au reuşit să se căpătuiască ori au fost prea cinstiţi ori au fost proşti… Lasă-mă să cred că partidul nu înrola în rândurile sale mă refer la cei ce aveau funcţii, nişte retardaţi cărora ar fi putut oricine să le scuipe în blide…

— Iată, ne-au sosit şi primele mesaje. După cum am spus de la bun început le vom trece în revistă spre sfârşitul emisiunii dar unul mi se pare interesant şi anticipează întrebarea pe care tocmai mă pregăteam să ţi-o pun… Domnul Ciobanu, iată un nume neaoş românesc, te întreabă dacă tu nu regreţi deloc dispariţia celor doi ceauşeşti?

— Regret doar faptul că au fost împuşcaţi doi oameni chiar dacă erau vinovaţi iar faptul că asasinarea, pentru că eu unul aşa o consider, s-a înfăptuit în sfânta zi de Crăciun a fost o greşeală pentru care mă tem că vom plăti mult prea multă vreme…! mai regret şi dispariţia atâtor nevinovaţi şi asta doar ca să legitimeze preluarea puterii de către cei din linia a doua…!

— Să-nţeleg că nu crezi în revoluţie…?

— Cred în revoluţii pentru că ele schimbă sisteme dărâmă clase şi stăpânitori, demolează structuri perimate şi schimbă radical societăţi însă la noi n-a fost niciun fel de revoluţie…! A fost doar o mizerabilă de lovitură de stat, bine regizată ce-i drept, transmisă de televiziune ca să aibă habar de asta ignoranţii din întreaga lume, dar tot lovitură de stat se numeşte şi cred că n-o să înţeleg niciodată de ce a mai fost nevoie să moară atâţia şi atâţia oameni când s-ar fi putut face schimbarea cu mai puţin scandal…! Să nu uităm că românii se săturaseră de ceauşeşti ca de mere pădureţe şi ar fi fost în stare să aplaude zile în şir înlocuirea geniului Carpaţilor şi a unei academiciene de renume mondial cu numai două clase primare cu un inginer care sinceri să fim era deja pregătit să-i schimbe şi cu toate că nu fusese mai breaz, cu toate că avea ştate vechi de nomenclaturist, dădea bine acolo la vârf…!

— Tu ai suferit pe vremea aceea?

— Aş putea răspunde: ca majoritatea covârşitoare a românilor însă n-a fost deloc aşa… Aş spune că mă număr printre cei mai puţini, mii ori poate zeci de mii, care au tras-o bine de tot…

— Să-nţelegm că ai suferit pe atunci că ai fost marginalizat…?

— Oho!

— Ai fost şi închis?

— Nu, trebuie să recunosc, puşcărie nu am făcut, însă mai era oare nevoie de penitenţă între cei patru pereţi ai unei celule când întreaga ţară era o imensă închisoare?

— …cred că ai dreptate… Spune-ne cum a început toată povestea…?

— Ar fi mult prea mult de povestit. A început foarte simplu… L-am moştenit pe tatăl meu…

— Era unul din foştii… aşa cum erau numiţi de comunişti?

— Da' de unde?! Tatăl meu era fiu de ţăran şi unul din înaintaşii săi s-a umplut de glorie la Plevna, altul la Mărăşeşti unde a luptat numai în cămaşă şi izmene… Mai am şi acum decoraţiile lor care cred că valorează o avere dar sentimental sunt inestimabile… E drept că ne tragem dintr-o familie foarte veche care a dat Ţării Româneşti voievozi şi boieri de frunte însă ramura noastră era cea săracă formată din români liberi dar săraci… care au dat şi ei luptători de frunte şi prinos de sânge…

— Asta să fi fost cauza…?

— Ah, nici vorbă de aşa ceva! Dacă ar fi fost asta… Ehe, ne-am fi putut lăuda cu rădăcini cât se poate de sănătoase… origini numai bune pentru a face parte din rândurile partidului… Baiul însă a fost altul… Tatăl meu a fost şi el un luptător, un luptător în cel de-al doilea război mondial, era subofiţer, şi a rămas un luptător, cinstit şi incoruptibil şi după ce naziştii au capitulat… El a fost toată viaţa un regalist convins şi asta am moştenit-o de la el, poate şi pentru că fusese unul din instructorii militari ai regelui, şi a avut ghinionul, pentru că ghinion se numeşte să facă parte din garda militară prezentă la alungarea Majestăţii Sale… I-a obligat să stea cu spatele şi să nu mişte… Tatăl meu care purta un respect deosebit familiei regale n-a suportat nemernicia asta şi când regele s-a aflat în dreptul lui s-a întors şi a salutat aşa cum trebuia salutat un şef de stat, mai ales unul cu sânge albastru, un om a cărei vină nu era alta decât aceea că se încrezuse în cuvântul ruşilor şi în promisiunea anglo-americanilor că nu ne vor abandona în labele ursului de la răsărit… A rămas stană de piatră, salutând dar pe obraji i se scurgeau fluvii de lacrimi… S-a ţinut tare până a văzut tristeţea de moarte din ochii regelui său…

— Nu crezi că tristeţea era doar o mască? Pleca în exil încărcat de bogăţii…!

— Asta-i o mare minciună!!! O mistificare neruşinată a

comuniştilor care avea două scopuri precise… Mai întâi cel de denigrare care făcea parte dintr-o campanie cât se poate de bine pusă la punct de Moskova apoi trebuia să acopere fraudele şi distrugerile făcute în numele clasei muncitoare…

— Ce te face să crezi că s-au făcut fraude?

— Draga mea, de ce uităm mereu că suntem români? De ce uităm oare că la baza formării poporului român s-au aflat legiunile romane detaşate în Dacia şi care erau alcătuite din sclavi eliberaţi hoţi şi criminali absolviţi de pedepse cu condiţia de a rămâne la Nord de Donaris, de ce să nu credem că ceea ce s-a întâmplat în decembrie nu a fost decât o reeditare a momentelor imediate preluării puterii de către obedienţii Moskovei?! De ce oare trebuie să trecem cu vederea luxul şi opulenţa în care se scăldau cei ce sprijiniţi de ruşi au trăit bine-merci ba mai mult au mai fost şi moşteniţi de urmaşii lor având grijă să creeze aşa-zisa burghezie proletară?! O droaie de nespălaţi, neciopliţi şi analfabeţi susţinând câteva vârfuri intelectuale trădătoare au preluat puterea şi şi-au bătut joc de avuţiile şi valorile acestui neam atât de oprimat încât tare mă tem că nu ne vom mai reveni vreodată…!

— Ce s-a întâmplat după acel episod?

— Ceea ce a urmat se încadra în firescul epocii… A fost trecut în rezervă pentru că armata nu mai era acea oaste a ţării, devenise unul din slugoii regimului iar în rândurile sale nu-şi putea găsi locul un om adevărat cu coloană vertebrală…! Tatăl meu, un bărbat respectat până atunci a devenit bătaia de joc a nemernicilor ce ajunseseră să ţină pâinea şi cuţitul în mâinile lor… Un ostaş care a jurat credinţă până la moarte ţării şi poporului, un luptător care şi-a vărsat sângele şi pe frontul de răsărit cât şi în apus era plimbat de colo-colo, din slujbă-n slujbă fără să reuşească să rămână mai mult de două-trei luni într-un loc… A fost pe rând salahor, săpător de şanţuri, vitanjor, agent veterinar igienist, din cel ce umbla cu pompa în spinare, la sanepid, fierar-betonist şi Dumnezeu mai ştie ce…! mai mult îşi pierdea timpul bietul de el cu alergătura după servicii şi angajări decât cu munca în sine. Aveam noroc cu mama care nu intrase în colimatorul lor şi cu bunicii din partea ei care nu ne-au lăsat să murim de foame… Capacul a fost pus într-o bună zi când nemulţumiţi numai cu atât ne-au dat afară din casă, casa noastră, proprietatea noastră! Am stat o vară întreagă într-o magazie de scânduri în speranţa că până la urmă cei ce se pretindeau împărţitori de dreptate şi care transformaseră tribunalele

în propriile lor tarabe aveau să se îndure de noi şi să ne permită să locuim mai departe între pereţii noştri…

— Casa era mare?

— Nu era o casă cu etaj dar era mare, avea 250 de metri pătraţi…

— Mai există?

— Din păcate nu, au considerat că trebuie să i se şteargă urma şi a fost demolată…

— Prin urmare aşa a început totul…

— Mda, aş putea să spun că aşa a-nceput… Tatăl meu a luptat pentru un drept al său, pentru o casă şi o sfoară de pământ, 2, 5 hectare şi pentru că devenise al naibii de deranjant l-au scos şi mare moşier…

— Cum aşa?!

— Simplu, din ordinul băieţilor cu ochii albaştri cei de la registrul agricol au măsluit cu nerușinare documentele… Au mutat virgula transformând 2, 50 în 250 şi iată-l în felul ăsta mare moşier iar eu urmaş de mare moşier…!

— Asta nu poate fi posibil!

— Din păcate nu e altceva decât adevărul – adevărat şi dacă ţii cu tot dinadinsul într-una din zilele următoare îţi voi dovedi cu acte, cu hotărâri judecătoreşti, pentru că oamenii erau bazaţi…

— Le ai la-ndemână?

— Sunt undeva în casă. N-am crezut că vom atinge subiectul acesta aşa că nu le-am căutat dar îţi promit că în cel mai scurt timp le vei putea admira cu propriii tăi ochi. Dar mai bine să continuăm… Am ajuns astfel moşieri nomazi…! Am umblat ca slătarii, cu cortul prin toată ţara… Peste tot mama îşi găsea slujbă în meseria ei, tata însă… Era nevoit să accepte servicii cu mare răspundere, gestiun de multe milioane, depozite de materiale de construcţii de unde se putea fura cât mai mult şi mai uşor… Sperau să dea chix şi în felul ăsta să-l înfunde şi să-l ascundă acolo unde considerau ei că-i e locul, dar au avut ghinion…! Tata era un om dotat cu o inteligenţă deosebită şi a învăţat repede să se descurce în harababura în care fusese nevoit să intre… Când au înţeles că doar aşteptând nu vor reuşi niciodată să i-o coacă, au început să se învârtească tot felul de indivizi ciudaţi care-l ispiteau la tot felul de afaceri necurate. Înţelegând ce i se pregăteşte n-a marşat. De fiecare dată când pricepeau că e incoruptibil îi făceau

vânt în altă parte, chipurile în interes de serviciu… Când am ajuns şi eu un băietan acolo prin clasa a opta nu au pierdut ocazia să-mi facă cunoştinţă cu sistemul…

— Cum aşa! Nu exagerezi deloc?!

— N-am minţit în viaţa mea! Ba dacă mă gândesc mai bine poate că aş găsi unele minciunele nevinovate în copilărie, dar cam atât. Am fost crescut în spiritul adevărului şi dreptăţii. Cum spuneam am făcut cunoştinţă, de astă dată direct cu sistemul… Scoala mă propusese, pentru că învăţam destul de bine, să merg într-o tabără internaţională în Germania răsăriteană dar din cauză că eram fiul părinţilor mmei a plecat altcineva, un alt coleg al cărui tată era activist…! Au urmat apoi supravegherea, din când în când invitaţii sub diferite motive pe la miliţie şi chiar la securitate, de multe ori pretinzându-se o oarecare greşeală… Pe atunci nu înţelegeam eu mare lucru, cert e că încercau ca nişte mârşavi ce erau să-mi smulgă mărturii despre vecini, cunoştinţe şi chiar despre părinţi…! Bunul simţ m-a făcut să iau poziţia prostului, a inocentului iremediabil. M-au lăsat o vreme în pace. S-au mulţumit doar cu supravegherea mea şi cu tatăl meu… Prin ’70 ne-am înapoiat în localitatea de baştină şi am reuşit să ne mutăm într-un apartament în casa noastră… Bătrânul a renunţat la serviciu şi a început războiul cu autorităţile, adevăratul război, pe care l-a extins şi împotriva puterii comuniste A încercat din răsputeri să-şi recapete ceea ce statul îi luase cu otu-zbirul dar după cum ştiţi cu toţii pe căi legale nu se putea… Corupţia funcţiona perfect şi atunci doar că nu se făcea atâta caz pe marginea ei, nu era mediatizată ca acum şi de-asta vizitatorii mormintelor din Ghencea spun că era inexistentă… Încerca de asemenea să mă ferească de duritatea luptei pe care o purta dar eu, ei bine eu, ascultam Europa Liberă şi Vocea Americii, luam cunoştinţă cu tot ceea ce se petrecea în lume şi în ţară, mai ales în ţară! Din când în când tatăl meu era chemat la miliţie şi la secu. Îl mai certau, dar cu duhul blândeţii pentru că de el aflaseră şi alţii, pe la Organizaţia Naţiunilor Unite, şi băieţilor le era cam teamă să se ia direct şi dur de tata ori de altcineva din familie, îi mai dădeau sfaturi îl povăţuiau să-şi plece capul, ba i-au promis şi o întrevedere cu un reporter de la Europa Liberă cu condiţia însă de a declara că tot ce apăruse în afară despre el erau minciuni ale unor rău-voitori şi că noi o duceam bine-merci în condiţii deosebite fără ca vreodată măcar să fi avut ceva oricât de puţin de suferit…! Cazul nostru fusese preluat de un căpitan,

un oarecare Lică Biserica nu, un om bun în felul lui, blajin şi liniştit, dar tot securist se chema că era… A urmat o perioadă de linişte, dar fără ca să avem vreun câştig în cauza noastră, un timp care a făcut ca lucrurile să se mai aşeze… Eu m-am căsătorit şi pe lume şi-a făcut apariţia fiica noastră…

— Trebuie să-nţelegem că odată cu venirea pe lume a noii membre a familiei treburile s-au schimbat într-o măsură mai mică ori mai mare, viaţa voastră a intrat pe un făgaş cât de cât normal?

— Aşa am sperat şi eu la vremea aceea… Am crezut în gogoriţa aia cu ocrotirea familiei şi a copilului în dreptul la viaţă, şi aşa mai departe, mă rog în toate palavrele lor emanate din dorinţa de a stăpâni, a dezbina şi a distruge moral orice fiinţă cu raţiune…!

— Şi n-a fost aşa?

— Nu, din păcate n-a fost… O perioadă, destul de scurtă am fost ca vrăjit, ce-i drept şi tatăl meu şi-a dat osteneala să mă ţină departe de problemele cotidiene…

— Locuiaţi tot împreună?

— Îhî, locuiam tot cu ai mei şi situaţia asta a mai trenat o vreme.

— Locuiaţi în casa voastră şi dacă am înţeles eu bine era destul de mare.

— Aşa-i dar am amintit în treacăt că ocupaserăm un apartament din cele patru ale casei, iar el nu avea decât două camere, bucătărie şi mă rog, celelalte utilităţi…

— A durat mult încercarea ta de izolare?

— Nu, doar câteva luni… Bătrânul sătul de toată mascarada l-a dat în judecată pe şeful statului la tribunalul internaţional de la Haga…

— Pe Nicolaie Ceauşescu!?

— Da’ pe Nicolaie Ceauşescu, de ce te miri aşa?

— Nu i-a fost teamă de ceea ce putea să urmeze?

— Un om ajuns la limita suportabilităţii şi mai ales unul care a trecut prin câte a trecut el, nu se mai teme nici de Dumnezeu nici de dracu’…!

— Şi ce a urmat, a obţinut tatăl tău ceva pe urma demersului făcut la tribunalul internaţional?

— Bineînţeles, efectele nu s-au lăsat aşteptate prea mult… Mai întâi l-au chemat la partid unde i-au dat un ultimatum apoi a venit rândul miliţiei… Tactică şi diplomaţie, nu alta, ce te puteai juca tu un biet amărât cu organul legii…?! A început ploaia de procese-verbale, cu

amenzi pe motive invenntate… Amendă pentru gard că nu e vopsit regulamentar, amendă pentru coşul de fum că emană prea mult dioxid de carbon şi poluiază mediul pentru magazia care, o nouă găselniţă a lor nu trebuia să se vadă de la stradă deşi se afla acolo de mai bine de 30 de ani, alta că are câin, doi, iepuri de casă, că pavajul nu e curăţat şi printre pietre creşte iarba, că a tăiat iarba dintre pietrele pavajului şi în felul ăsta afecta alimentarea cu oxigen a oraşului, că zăpada nu era curăţată pe trotuarul din faţa casei cu toate că abia începuse să ningă şi nu dădea niciun semn că are de gând să se oprească în următoarele 24 de ore, că poarta scârţâie şi face prea mult zgomot, că uşa din faţă are geam şi nu trebuie pentru că tentează hoţii, că o creangă a caisului trece peste gard şi vara trecătorii culeg fructe şi fac mizerie pe trotuar, că nişte biete rândunele şi-au făcut cuib sub streaşină, mă rog, numai bazaconii, tâmpenii bune de trecut într-o carte a curiozităţilor…!

— Nu se poate!!! Ce spui tu mi se pare incredibil, cules parcă dintr-o carte a umorului absurd!!!

— Era o aberaţie, toată viaţa noastră în acea perioadă era o aberaţie… Trăiam un adevărat coşmar din care nu ne mai trezeam…! După băieţii cu două clase primare care îşi lăsaseră opincile şi turmele la barieră au urmat cei şcoliţi, cu ochii albaştri, la început amabili, stilaţi dar care şi-au dat la scurtă vreme arama pe faţă… Au început ameninţările…” O să te ascundem în cea mai neagră dintre celule de unde n-o să-ţi mai dea drumul nici papa Pius şi ca să nu te plictiseşti o să ţi-l aşezăm la fezandat şi pe fiu-tău dar alături, nu în acelaşi dormitor, ori poate cine mai poate şti, când traversezi odată strada… un şofer neatent te bagă direct în garsoniera veşnică la Cimitirul Nordic, pentru că acolo ai locul de veci, nu-i aşa? Pe băiat o să-l scoatem şi nebun pe lângă că e orbete şi o să stea într-un ospiciu până la judecata de apoi, pe nevastă-ta… o să o dăm afară din serviciul ăla de căcat, ca şi pe noru-ta de altfel şi or să crape amândouă de foame, iar pe nepoată-ta, pentru că partidul are grijă de copii o să o internăm într-un orfelinat… Şi dă-i şi ameninţă cu toate cele mai incitante oferte de petrecere a timpului liber care părea că din grija dragului partid în frunte cu cel mai iubit fiu al poporului nu trebuia să ne mai lipsească până la sfârşitul zilelor…

— Nu pot să cred!!!

— Ba să ştii că aşa a fost… Au fost şi altele, înscenări, fitile din partea vecinilor certuri, scrisori de ameninţare, poziţii luate de oameni

de bine, huiduieli din partea unor grupuri care se aflau aşa ca din întâmplare, geamuri sparte, înghionteli la înghesuială… Ehe! Multe, multe pe care din păcate nu le pot reproduce pe post pentru că ar îngheţa cei de la C.N.A…

— Şi în tot acest timp căpitanul Biserica nu, piaza bună ce făcea?

— Aaah, Lică, adică tovarăşul Biserica nu, păi ce să facă?! S-a dat puţin la fund, era aşa după cum ne-a mărturisit mai târziu, într-o misiune…

— Şi n-a încercat să vă ajute?

— Era în serviciu comandat, să nu uităm asta, mai era şi securist pe deasupra dar de ajutat ne-a ajutat, cu sfaturi, bineînţeles… După părerea lui trebuia să ne predăm pentru că oricum nu aveam nicio şansă iar lupta era o adevărată nebunie un donchiujotism zadarnic cu morile de vânt…

— Prin urmare acela a fost momentul când tu ai luat hotărârea să te implici mai mult…?

— Ihi, acela…!

— Cum s-a întâmplat?

— V-am mai spus că ascultam diferite posturi de radio… Am auzit de mişcarea lui Paul Goma…

— Ştiai pe atunci cine e?

— Cum să nu! ascultasem tot la Europa Liberă pagini din scrierile sale… Îi urmăream activitatea, lupta sa împotriva binefacerilor comunismului.

— Ai aderat şi tu la mişcare?

— Mă aflam cu o treabă la Bacău, trebuia să rezolv ceva… M-am fâţâit prin oraş o mulţime, am schimbat mai multe autobuze şi trolee, am mai luat şi un taxi şi după ce m-am frecat o jumătate de ceas am telefonat de la o cabină cu interurban…

— Ţi-a răspuns?

— Doar după mai multe încercări… Se auzea oribil dar asta era din cauza băieţilor care-i supravegheau telefonul lui Goma şi de ce nu, poate şi pentru că vorbeam de la un telefon public…

— Cum a decurs convorbirea?

— Sincer n-aş putea să v-o reproduc, eram îngrozitor de emoţionat, vorbeam cu portdrapelul luptei anti-ceauşiste, iar eu eram un neica nimeni neobişnuit să am discuţii cu oameni de talia lui… Ţin minte că i-am expus în câteva cuvinte motivele care m-au determinat

să-l sun şi i-am dat datele personale din buletin… m-a întrebat dacă sunt convins că o să am şi mai mult de suferit din pricina asta şi am răspuns că sunt perfect conştient de pasul făcut şi că nu am nicio intenţie să părăsesc ţara aşa cum se temea el că vor face cei mai mulţi dintre aderenţi…

— Şi cum au şi făcut de altfel…

— Era poate singura modalitate de a obţine relativ uşor un paşaport valabil pentru occident iar doritori erau o sumedenie…!

— Ai tăi ştiau de intenţia ta?

— Singurul care a bănuit ceva a fost tot bătrânul, dar când a abordat subiectul am negat până-n pânzele albe reuşind să-l duc până la urmă…

— Te temeai că o să-ţi interzică?

— Eram fiul lui, îi datoram ascultare dar să nu uităm totuşi că eram major iar hotărârile mele nu depindeau de nimeni, mă rog, consultativ poate… soţia mea de fapt nu a încercat niciodată să mă influenţeze… A considerat că iau cele mai bune hotărâri şi chiar aşa şi era. Niciodată nu făceam un pas fără să rumeg îndelung, să analizez toate variantele posibile şi să le aleg mereu pe cele ce implicau cele mai puţine riscuri…

— Ce-a urmat după momentul aderării tale la Carta Goma?

— A urmat… a urmat… cutremurul din 4 Martie şi despre care te rog să nu vorbim…

— O.K.

— Un timp ne-au lăsat în pace, erau probabil prinşi cu tot felul de alte activităţi, însă vezi tu, şi-au revenit destul de repede… Mai întâi şi-ntâi, aşa ca din întâmplare, când mergeam pe stradă fără o ţintă anume, era seară, cald, aerul parfumat cu tei, pentru că strada noastră era plină de tei, m-am trezit cu Lică, Lică Biserica nu, alături. Ieşise şi el la o plimbare cu aromă de primăvară…

— Avea oare un scop anume ieşirea aceea a lui?

— Tu ce crezi? Locuia în cealaltă parte a oraşului şi aş fi dat orice să-l cred însă mirosea de la o poştă a misiune…

— Cum se face atunci că dacă nu întâmplarea a fost de vină, s-a nimerit în locul şi la ora potrivite?

— Ţi-am mai spus că aveam vecini tare de treabă, săritori şi foarte ascultători, mai aveam probabil şi microfoane prin casă, spun probabil pentru că totuşi la vremea aceea deşi eram destul de

deranjanţi nu reprezentam încă un pericol…!

— Şi ce-aţi făcut voi pe-nserat pe sub teii în floare de pe strada voastră?

— Ne-am plimbat, am sporovăit vrute şi nevrute, despre vreme, despre cutremurul nimicitor de care tocmai avusesem parte, despre fotbal, mă rog, despre tot ce le poate trece prin capete unor oameni ieşiţi la plimbare… M-a invitat la o bere, invitaţie pe care nu aveam cum s-o refuz. Abia la a treia halbă a ajuns aşa, întâmplător la ce-l durea mai tare şi mai tare… A încercat din răsputeri să mă determine să-mi retrag semnătura Mi-a demonstrat cât de mare conducător era Ceauşescu şi ce făcuse el, cum nu pusese geană pe geană zile în şir veghind la salvarea nenorociţilor prinşi sub dărâmături, cum a luat el însuşi măsuri ca supravieţuitorii să primească locuinţe gata utilate cu tot ce trebuia etc… etc… Şi uite-aşa, toca-toca şi toca-toca preţ de vreo cinci mititei de căciulă încă două halbe ca să ne taie setea şi o cafea adevărată însoţită de un cognac dublu… Când ne-am ridicat de la masă singurul efect al consfătuirii noastre a fost acela că mie unul mi se cam înmuiaseră picioarele şi mă căzneam din răsputeri să ţin creta…

— Cum adică să ţii creta?

— Adică să mergi drept, neabătut pe o linie trasată pe caldarâm cu o cretă… Ne-am luat rămas bun ca doi adevăraţi amici ce eram şi ne-am văzut fiecare de drumul său… Nevastă-mea, biata de ea, pusese un botic mai mare decât al unui hipopotam şi avea dreptate! În loc să ajung la ea la serviciu să o iau acasă, pentru că în definitiv pentru asta ieşisem la plimbare, mă proţăpisem într-o cârciumă cu prietenul meu Lică Biserica nu unde ne aghesmuiserăm, cel puţin aşa îmi plăcea să cred că nu numai eu căzusem în păcat, şi povestiserăm, mai ales el de toate pentru noi…! Mi-a făcut o serenadă şi recunosc din suflet că o cam meritam, dar când i-am povestit cu cine-mi petrecusem timpul a intrat de-a dreptul în panică…

— Stai puţin! Spuneai că a încercat să te determine să-ţi retragi semnătura, dar după câte ştiu eu Paul Goma nu mai era în ţară…!

— Aşa-i, era la Paris, dar de manevra lui Biserica nu mi-am dat seama mult prea târziu… Se pregătea o nouă etapă…

— Ce anume?

— Ţi-am spus dragă Magda Sadu că din atâta dragoste pentru cetăţenii ţării peste care domnea ca un adevărat despot, tovarăşul îşi pusese în gând să-i mute pe toţi la bloc, asta ca să poată avea un

control mai strict asupra lor… Prin urmare… se pregătea demolarea noastră alături de miile de case care căzuseră deja victime buldozerelor şi excavatoarelor… Ne-am opus din răsputeri demolării, ba tata a descoperit o portiţă în lege care nu le permitea exproprierea fără semnătura proprietarului… Au ras totul de jur-împrejur şi am rămas singuri într-un vast şantier. Din cauza asta ne-am ales cu vreo patru câin abandonaţi, flămânzi dar tare deştepţi şi frumoşi. Ni s-a făcut milă de ei şi i-am oprit… Mila asta şi dragostea pentru animale s-a dovedit mai târziu folositoare… Pentru bucata de pâine pe care o primeau şi din când în când mângâieri fugare deveniseră nişte paznici neiertători şi vigilenţi… A fost o perioadă când nimeni nu îndrăznea să ne calce pragul Nici măcar cei ce ne purtaseră sâmbetele nu se bucurau de un tratament preferenţial… În afara curţii însă…

— Ce anume descoperise tatăl tău?

— O chichiţă de interpretare… Exproprierile nu se puteau face decât în vederea ridicării de construcţii de interes public, obştesc…

— Adică?

— Adică şcoli, grădiniţe, magazine, spitale etc. Proiectul ansamblului ce urma să fie ridicat pe locul nostru prevedea numai blocuri de locuinţe şi culmea ele nu erau menţionate în lege ca făcând parte dintre acele clădiri…

— Aha! Foarte interesant…

— Aşa-i, foarte interesant, numai că nu a ţinut prea mult! Au schimbat proiectul… Au tras două blocuri cu spaţii comerciale la parter şi cu asta ne-au cam rupt gura…

— Aţi fost prin urmare nevoiţi să acceptaţi demolarea?!

— Da’ de unde! Tatăl meu cel puţin nu putea să se obişnuiască deloc cu gândul că singura lui proprietate urma să fie făcută una cu pământul…

— De ce singura, rămânea terenul, cele 2, 5 hectare?!

— Ce tot spui?! De la pământul acela ne luasem rămas-bun demult cu toate că bătrânul s-a zbătut până a închis ochii… Constatând că nici cu schimbarea proiectului n-au făcut mare lucru, stimaţii tovarăşi au trecut la metode mai puţin ortodoxe… Ne-au tăiat mai întâi apa. Măsura asta nu a dat roade pentru că aşa cum v-am mai spus de jur – împrejur era şantier şi prin urmare apă berechet… O căram toată ziua cu bidoane, damigene şi cazane, dar când au văzut că nu ne-au îngenuncheat ne-au tăiat şi alimentarea cu electricitate… Ne-au lăsat

doar telefonul, chipurile fiindu-ne necesar în caz de Doamne ferește urgențe dar motivul era după cum știe toată lumea, ascultarea ținerea sub lupă a unor dușmani de clasă… Măsura, ultima măsură cea cu electricitatea, pe mine unul m-a dat gata! Nu tu radio, nu tu televizor, nu tu frigider cât despre lumină… ce să mai spun! Eram rupt de lume, mai ales prin dispariția posibilității de a asculta posturile străine…! L-am convins până la urmă pe bătrânul să accepte dar nu mi-am dat seama decât mult prea târziu ce era în sufletul lui… A suferit enorm și cred eu că de la asta i s-a tras și sfârșitul. Autoritățile locale au fost pentru întâia oară înțelegătoare. Ne-au lăsat să ne strângem recolta. era ultima noastră recoltă… Toamna după ce am cules via, după ce pomii au rămas fără fructe și grădina fără nimic în ea totul părea pustiu adică nu părea, era pustiu… Ne-am mutat la bloc așa cum dorea tovarășul, în cutia de chibrituri pe care ne-o hărăzise cu atâta dragoste și bunăvoință la un loc cu alți loviți de aripa nemiloasă a sorții… Uite-așa am făcut noi primii pași spre devenire a noilor oameni de care partidul și guvernul avea atâta nevoie…! Pentru că bătrânul avea mai mult timp liber și l-a dedicat războiului total pe care-l declanșaseră comuniștii odată cu demolarea.

— À-propos, tu n-ai avut probleme la serviciu?

— Berechet, însă le-am făcut față totdeauna cu succes.

— Tu ai mai avut de-a face cu Biserica nu, v-ați mai intersectat?

— Doar de câteva ori, accidental, fusesem preluat de securistul care răspundea de spital și pe deasupra mai aveam și colegi binevoitori…

— Ai avut colegi turnători?

— Informatori, au fost câțiva „unii de nevoie, alții de bunăvoie, fiecare după sufletl și dorința proprie… Bătrânul a încercat din răsputeri să mă țină cât mai departe de războiul pe care-l considera numai al lui și ideea de a ne feri nu era deloc rea, aveam un copil de crescut, un copil nevinovat al cărui viitor nu trebuia periclitat cu niciun preț. Pe vremea aceea nici măcar nu speram să vină vremurile actuale… Cu tot efortul tatălui meu de a mă ține deoparte tot nu am scăpat de grija autorităților. Ne iubeau atât de tare încât au avut grijă să nu putem ieși nicăieri peste granițe, poate de teamă să nu ne rătăcim… Nici măcar la banalele excursii de o zi la vecinii noștri bulgari, care se făceau de la mare nu am avut acces…

— Domnule Stingheru, stimați ascultători, se pare că emisiunea

din seara aceasta ne rezervă câteva surprize, aş spune eu foarte plăcute. Interesul cu care ne urmăriţi ne bucură şi vreau să vă mulţumesc din suflet. Audienţa bate toate recordurile, numărul de mesaje sosite în regie este deosebit de mare şi în continuă creştere. Ca urmare a solicitărilor dumneavoastră conducerea postului nostru a hotărât să prelungească timpul afectat emisiunii cu încă o oră şi jumătate. Demersul făcut pe lângă C.N.A. s-a bucurat de succes şi prin urmare ne vom întinde, cu acordul gazdei noastre bineînţeles, până la miezul nopţii. De acord domnule Gheorghe Stingheru?

— Cred că nu prea am de ales cu atât mai mult cu cât povestea mea continuă…

— Perfect! Să revenim prin urmare la istorisirea ta… Spuneai că ai încercat în repetate rânduri să pleci în excursii. N-ai regretat în acele momente faptul că ai refuzat paşaportul, mă rog, ocazia de a părăsi ţara pe care ţi-a oferit-o aderarea ta la Carta Goma?

— Au fost momente când am avut oarecare părere de rău mai ales că situaţia în ţară se înrăutăţea văzând cu ochii dar regretele erau tardive… Goma era la Paris, mişcarea lui eşuase lamentabil românii deveniseră fricoşi şi prin urmare nu mai aveam ce face…

— Ce a urmat după mutarea la bloc?

— O perioadă de care tare nu aş mai vrea să-mi amintesc dar din păcate nu pot să mi-o şterg din memorie. Au urmat ani grei, încărcaţi de lipsuri mai ales alimentare. Majoritatea românilor se descurca, se găseau cunoştinţe, relaţii peste tot dar de noi se fereau ca de ciumaţi… Eram la index şi nu puteam face nimic să schimbăm situaţia… Îmi curgeau balele, vă rog să mă iertaţi, când vedeam colegii cu pacheţele care conţineau tot felul de bunătăţi la care noi nu ne permiteam nici măcar să visăm… Au urmat la fel ca pentru aproape toţi amărâţii de cetăţeni ai acestei ţări binecuvântate ani de zile în care apa caldă o primeam când voiau tovarăşii şi mai ales când nu era vorba de economie, ierni în care caloriferele se dezmorţeau doar atât cât să nu crape, geruri cu gheaţă pe pereţi, în interior nu pe afară, întreruperi de curent electric cu orele, apoi batjocura aceea de televiziune care emitea doar două ore pe zi şi acelea afectate marelui cârmaci şi consoartei lui academician-doctor-inginer…! Au fost ani grei, ani de teroare şi constrângeri pe care neamul ăsta al nostru nu ştiu zău dacă-i merita…! Din ,87 parcă i-a apucat strechea nu alta! După evenimentele braşovene din 15 noiembrie şi-au mărit presiunea asupra noastră de

parcă am fi avut noi vreo vină ori vreo legătură cu ceea ce s-a întâmplat acolo… Vigilenţa aproape că atinsese paroxismul, ne ameninţau pe mine şi pe nevastă-mea cu detaşarea, disciplinară se-nţelege, eu eram criticat în toate şedinţele şi adunările de sindicat securistul spitalului lua cu neruşinare referinţe despre noi fără a se feri câtuşi de puţin… O făcea pe faţă, aşa ca să-l auzim şi nu mică mi-a fost mirarea când am constatat că oameni în care investisem amiciţie şi încredere s-au dovedit a fi doar nişte cozi de topor…! Vecini pe care-i consideram oameni la locul lor, pe care-i credeam demni de încredere şi pe care m-aş fi putut baza la o adică, s-au dovedit doar nişte turnători ordinari…! În vara lui ,88 s-a eliberat un apartament la parter şi într-o noapte nişte indivizi au pătruns prin efracţie încercând să ocupe spaţiul fără niciun drept. A urmat un scandal îngrozitor, cu zbierete, înjurături şi tot tacâmul mai puţin pumni, palme şi ciomege mun scandal în care a fost implicat tot blocul… A venit şi miliţia care a calmat spiritele dar din toată afacerea a avut de suferit o singură persoană, tatăl meu care a fost judecat pentru tulburarea liniştii publice şi condamnat la numai şase luni dar cu suspendare… Se asigurau în felul ăsta că o perioadă de timp, de teama unei eventuale noi condamnări trebuia să se liniştească…

— Şi s-a liniştit?

— Doar de ochii lumii… pe faţă devenise un om potolit dar în realitate începuse să adune materiale, nu ştiu nici în ziua de azi cine i le furniza, compromiţătoare despre mărimile vremii…

— Ce fel de materiale, ai aflat vreodată?

— Am aflat, doar la câteva luni după evenimentele din decembrie. Erau date despre activitatea fiecăruia, despre studii, amanţi şi amante, despre abuzuri şi matrapazlâcuri, hoţii şi delapidări, în fine dobândise o bombă nucleară, nu alta, care dacă ar fi fost amorsată ar fi spulberat multe căpăţâni pătrate care se aflau la putere…!

— Deţinea documente compromiţătoare şi despre cuplul prezidenţial?

— Mai multe decât despre oricare altul, doar că în ţară nu se putea face absolut nimic!

— De ce nu le-aţi făcut publice după revoluţie?

— Am considerat amândoi că nu mai avea niciun rost cu atât mai mult cu cât cei doi dispăruseră, avuseseră o soartă nemeritată dar

o avuseseră şi gata! Ca să nu mă repet înşiruind din nou condiţiile deosebite în care trăiam şi ce nivel ridicat de trai mai aveam o să sar peste o perioadă de vreme care se-nscrie perfect în tiparul acelor timpuri şi o să vă povestesc ce s-a întâmplat în toamna lui ,89…

— Cred că de evenimentele de atunci îşi amintesc majoritatea radio-ascultătorilor…

— Sunt convins de asta, doar că eu vreau să vă povestesc de cele din viaţa mea… Cu vreo două luni înainte de congresul al XIV-lea, bătrânul şi-a reluat activitatea… A început să le trimită scrisorele de amor, în primul rând primilor-secretari din toate judeţele ţării apoi participanţilor la congres, cerându-le tuturor să nu-l mai realeagă pe dumnealui tovarăşul stejar de la Scorniceşti, omul între oameni, cârmaciul între cârmaci în funcţia ce părea să-i fie pentru vecie rezervată…

— Scrisorile erau trimise prin poştă?

— Îhî, recomandate şi cu aviz de primire.

— Şi nu i-a fost teamă?

— Cui, Tatălui meu? Cred că glumeşti! El a fost un adevărat luptător… un luptător însă care nu s-a umplut de glorie şi laur decât pe front… Cu vreo trei zile înaintea începerii lucrărilor congresului a fost luat la secu'. Şeful de pe acea vreme, un oarecare Tambrea s-a cam dat la el… L-a înjurat, a zbierat ca un apucat şi a dat ordin să fie pus la păstrare în beciurile lor, dar de astă dată chiar a avut noroc cu prietenul Biserica nu, care între timp ajunsese maior… I-a explicat în şoaptă tartorului cel mare că Stingheru cel bătrân tocmai ce avusese un preinfarct miocardic şi îl ruga respectuos să nu-l mai bruscheze aşa…

— Şi chiar avusese tatăl tău aşa ceva?

— Bineînţeles, doar cu vreo trei săptămâni în urmă.

— Şi acel…

— Tambrea…

— Aşa, Tambrea, s-a dovedit înţelegător?

— Într-o oarecare măsură da, a ordonat să fie dus la un cardiolog, pare-se omul lor, să fie consultat şi care să confirme diagnosticul. Urmarea a fost că tatăl meu şi-a petrecut congresul XIV într-o rezervă a secţiei de cardiologie împreună cu un individ cu ochii albaştri care încerca tot timpul să-l provoace. Asculta Europa Liberă la un tranzistor Gloria şi comenta tot timpul lucrările congresului

încercând să-l facă pe bătrânul să pună botul, iertată-mi fie expresia…!

— Cât timp a stat tatăl tău internat?

— I-au dat drumul abia trei zile după ce s-au încheiat lucrările.

— Am promis că vom răspunde la sfârşit la cât mai multe mesaje dar răsfoindu-le unul din ele mi-a atras atenţia. Prietenul tău M.S. Îţi transmite salutări şi urări de bine. Ne spune că tot ce ne-ai povestit este adevărul-adevărat ba susţine el că ai mai cosmetizat istorisirea ta. Te roagă să nu eviţi episodul din 15… La care 15 se referă amicul tău şi ce anume s-a întâmplat la acea dată?

— Ah, te salut dragă Mircea şi-ţi mulţumesc din suflet pentru urări. La fel de multă sănătate şi fericire îţi doresc şi eu şi tare aş mai vrea să ne mai întâlnim la un păhărel de vorbă…! Prietenul meu se referă la aceeaşi perioadă mai precis la data de 15 noiembrie ,89… Mircea este născut pe 14 dar de la evenimentele de la Braşov a început să-şi serbeze ziua pe 15, un fel de omagiu adus celor care au îndrăznit pentru întâia oară să strige „JOS COMUNISMUL ŞI JOS CEAUŞESCU!" Nu organiza petreceri mari, doar amicii cei mai apropiaţi erau invitaţi şi printre ei mă aflam şi eu. În seara aceea am trecut pe la policlinică, am luat-o pe nevastă-mea şi ne-am făcut şi noi apariţia… Am luat câte o gustare şi am băut câteva şprituri, că de astea nu duceam lipsă în regiunea noastră… Sindrofiile din vremea aceea nu erau un prilej de ghiftuială şi orgii bachice, ne strângeam având un pretext ca să despicăm firul în patru, să comentăm ce minuni a mai făcut cuplul conducător, să spunem bancuri şi la capitolul acesta prietenul Mircea era un as, putea să dea lecţii multor umorişti, şi ne dădeam cu părerea cât o să mai stea proţăpit tovarăşul în fruntea bucatelor… Părerea mea pe care le-o împărtăşisem în seara aceea era că n-o să mai avem fericirea ca mesajul de anul nou să ne fie transmis tot de el…

— Simţeai asta?

— Nu, ştiam, eram sigur că a venit vremea, că ultimul congres a fost cu adevărat ultimul şi a reprezentat începutul sfârşitului…

— Aveai oarecare informaţii, te bazai pe ceva anume?

— Mai întâi relaţia Ialta-Malta, în prima locaţie a fost împărţită Europa şi astfel popoare care nu aveau nimic de-a face cu comunismul au ajuns cu grumajii strivite de ciubotele sovietice iar a doua, unde ştim cu toţii ce s-a întâmplat şi cine s-au întâlnit, a dus la demolarea lagărului opresiv… Nu se putea aşadar că ceea ce s-a petrecut peste tot să ne ocolească tocmai pe noi românii, cei mai oprimaţi şi mai

înfometaţi locuitori ai bătrânului continent… Mai ştiam, din surse sigure şi de Ion Iliescu, omul providenţial susţinut de Moscova menit să-i ia locul la momentul oportun. Pe atunci ne-am fi mulţumit cu ceea ce se petrecea la ruşi şi visam la o relaxare, o îmbunătăţire a traiului şi la posibilitatea de a călători… Ne-am întins la taclale şi la şprituri până pe la unu după miezul nopţii, când mai de voie, mai de nevoie, ne-am luat rămas-bun de la ceilalţi care au mai rămas până spre dimineaţă şi am plecat acasă…

— Fiica voastră era singură şi probabil nu voiaţi să-şi petreacă întreaga noapte tot aşa…

— Ba nu era deloc aşa! Ea stătea la părinţii mei, în apartamentul alăturat aşa că din partea asta nu aveam nicio grijă. Motivul era altul: soţia era a doua zi de serviciu în tura de dimineaţă şi trebuia să se odihnească… Vedeţi voi, înţelepciunea neamului ăsta al nostru n-a dat nici de astă dată greş. Se spune că socoteala din târg nu se potriveşte cu cea de acasă… Aşa s-a întâmplat şi cu noi în noaptea aceea… Ne-am luat prin urmare la revedere nu fără regret de la gazdă şi de la ceilalţi musafiri şi am purces destul de înveselit spre casă. Cum am intrat în holul blocului am avut prima surpriză. Deşi uşa de la intrare era ca de obicei încuiată, măsură aplicată de când cu scandalul acela şi tentativa de ocupare frauduloasă a apartamentului am descoperit trei indivizi… Unul din ei avea o servietă diplomat şi fuma tacticos un Kent, l-am recunoscut după aroma pe care o împrăştiase pe toată casa scării iar ceilalţi doi păreau de la o poştă subordonaţi primului Miroseau a securişti de-ţi lua nasul din loc…! Am făcut-o pe prostul şi am dat să trec de ei însă s-au proţăpit în faţa noastră barându-ne astfel drumul. Şeful mi-a cerut să mă identific şi după ce s-au prezentat mai întâi dumnealor mi-am spus şi eu numele… Grangurele era procuror iar subalternnii, nu erau deloc subalterni, erau doi flăcăi cu ochii albaştri. Vrând-nevrând i-am invitat în casă pentru a nu face gălăgie, pentru a nu atrage atenţia curioşilor. Odată intraţi mi-au prezentat un mandat de percheziţie pe care l-am pipăit şi studiat cu atenţie cu o lupă foarte puternică, pe vremea aceea mai zăream ceva – ceva, şi constatând că totul e-n ordine, cel puţin din partea lor din punctul lor de vedere, i-am invitat să-şi vadă de treabă… Am rugat-o pe nevastă-mea să facă o stacană mare de „Amigo”, tocmai ce reuşisem să mă învârtesc şi eu de trei cutii, mi-am scos o sticlă de cognac de un litru, mi-am luat un pahar şi m-am tolănit pe un fotoliu în hol… Le-am oferit şi lor dar m-au

refuzat politicoşi. Erau în exerciţiul funcţiunii, prin urmare sub incidenţa decretului 400 care se pare că funcţiona şi pentru ei, cel puţin pentru unii din ei… Tovarăşul procuror a cerut permisiunea să se aşeze iar cei doi securişti ss-au apucat de treabă…

— Îi cunoşteai pe cei trei musafiri nocturni?

— Doar pe procuror, ne mai intersectasem de câteva ori, îi plăcea berea şi ne mai întâlnisem din întâmplare la un amic, gestionar la un depozit de bere, cât despre ceilalţi… îi mirosisem doar că sunt securişti… Habar n-aveam de existenţa lor…! Am început să mă cinstesc pahar după pahar în speranţa că o să mă chitrofonesc şi în felul ăsta o să scap de emoţii şi de teama ce mă cuprinsese la vederea mandatului de percheziţie…

— Teamă spui, de ce teamă, aveai ceva de ascuns?

— Bună întrebare, sigur că aveam! Erau nişte fleacuri dar care găsite la mine m-ar fi dus direct în beciurile lor şi cu brăţări la mâini…! Aveam o monedă comemorativă bătută în 194 lcu ocazia ocupării Basarabiei, din aur bineînţeles şi vreo patru hârtii de un dolar…

— Din câte ştiu erau într-adevăr suficiente pentru o condamnare la câţiva ani de detenţie

— Într-adevăr, erau prea suficiente, numai că doar cu două zile înainte îmi desfăcusem magnetofonul ca să-l mai curăţ şi o inspiraţie de moment care s-a dovedit pur şi simplu providenţială m-a făcut să ascund materialele compromiţătoare în tamburi. Cu toate astea n-am fost scutit de emoţii… Au desfăcut capacele şi l-au studiat şi scuturat de i-au mers fulgii dar tamburii nu i-au desfăcut… Au cotrobăit peste tot, au răscolit fiece colţişor, au răsfoit fiecare carte din bibliotecă, pe sub saltele pe sub paturi, au strâns covoarele au golit dulapurile, nici coşul de rufe murdare n-a scăpat necercetat şi mă miram că parchetul a rămas nedesfăcut dar au dat dovadă de mult bun simţ şi au aşezat totul la locc aşa cum le găsiseră… Am încercat să aflu de la procuror ce anume căutau promiţându-le să-i ajut dacă ştiu cu ce dar au rămas surzi şi muţi la cererea mea… Unul din cei doi băieţi cu ochii albaştri a încercat chiar să desfacă o uşă, cea de la logie dar ghinionul lui, era bine prinsă în nişte holşuruburi mari iar ei nu aveau o şurubelniţă pe măsură şi nici la mine n-au găsit, aşa că a abandonat ideea…

— Ai aflat vreodată motivul vizitei lor nocturne?

— Desigur, prin ,91 Biserica nu, ajuns colonel în cadrul S.R.I. mi-a mărturisit la o bere că un vecin mare patriot mare şi binevoitor

m-a turnat la securitate… I-a informat că mai în fiecare noapte la noi se bate la maşină şi precis se fac manifeste, culmea e că pe vremea aceea nici măcar nu aveam maşină de scris şi mai căutau şi ce ascunsesem eu în tamburii magnetofonului. Mi-am stors creierii până la epuizare încercând să descopăr cine putea să le furnizeze informaţia dar nu am reuşit să ajung decât la o singură concluzie şi anume la aceea că aveam şi eu plantate microfoane în apartament… Cele aflate de la amicul Biserica nu reprezentau doar o jumătate de adevăr, pe cealaltă o ştiam deja de la bătrânul… Prin februarie sau martie, nu-mi mai amintesc cu exactitate, i-am povestit tatălui meu episodul cu percheziţia. A mustăcit ca un motan prins la oala cu smântână şi după ce a dispărut cinci minute s-a înapoiat de dincolo cu o ditai şurubelniţa… A desfăcut cele trei holşuruburi imense şi după ce a depărtat cele două uşi a extras din spaţiul respectiv o carte legată de el în carton Mi-a întins-o fără să scoată o vorbă. După numai două pagini parcurse la repezeală cu ajutorul lupei a trebuit să mă aşez pe canapea… Mi se făcuse rău, mă luase ameţeala, pământul se învârtea nebuneşte cu mine…!

— Ce era, ce conţinea acea carte?

— Documentele şi datele compromiţătoare de care v-am mai amintit, reprezenta condamnarea noastră la moarte…! Câte un glonte în ceafa fiecăruia, o gură de canal ori o groapă undeva, neştiută de nimeni şi totul era rezolvat… O ascunsese la mine în apartament pentru că se temea şi el de percheziţie… Era sigur că ştiind-o acasă nu s-ar fi putut controla şi a mizat pe faptul, logic de altfel, că eu neavând habar de existenţa unei asemenea ameninţări în locuinţa mea nu aveam cum să mă trădez… N-am avut ochi de cumătru mai bine de o lună dar a trecut…

— Cum adică n-aţi avut ochi de cumătru?

— N-am mai schimbat o vorbă măcar timp de o lună şi mai bine…! Aş prefera să nu mai vorbim despre asta… A fost unul din puţinele momente din viaţă când nu mi-am înţeles părintele. El n-a vrut nici măcar o clipă să-mi facă vreun rău dar eu în împrejurările acelea, la scurtă vreme de la evenimentele decembriste, apucat de amoc nu vedeam decât oi negre, nu vedeam decât guri de morminte şi cruci care se îmbulzeau la căpătâiul meu…!

— Spune-ne te rog, evenimentul, mă rog percheziţia, v-au marcat în vreun fel, pe tine sau pe soţia ta?

— Nu era pentru întâia oară…

— Ai mai avut astfel de vizite?

— Fără ştirea mea ori a soţiei au mai cotrobăit prin casă… Am aflat asta tot după revoluţie, na, că am pronunţat cuvântul nepotrivit fără să vreau…! Prin ,92 am reuşit să-mi frunzăresc dosarul de urmărit, atunci mi-am cunoscut vecinii şi colegii de serviciu şi tot atunci am aflat şi de câte ori mi-au călcat băieţii casă, ba am aflat şi anumite momente picante petrecute în intimitatea căminului nostru… Poate că dacă ar fi fost pentru prima oară…

— Spuneai că celelalte au avut loc în lipsă şi de ele n-ai ştiut…

— Acesta-i adevărul-adevărat numai că eu nu mă refer la perioada aceea. Aveam numai vreo cinci anişori şi mă aflam la ţară la bunicii din partea mamei, v-am mai spus că ei aveau o situaţie destul de bună şi ne ajutau şi pe noi cu alimente, ba chiar şi cu bani atunci când eram la mare ananghie, ei bine, atunci au avut loc nişte evenimente care m-au marcat cu adevărat…

— Ai putea să ne istoriseşti în câteva cuvinte ce anume s-a întâmplat şi cât de grave au fost faptele de te-au marcat când tu aveai o vârstă atât de fragedă?

— Povestea e destul de lungă dar o să încerc să o comprim… Bunicii aveau ceva pământ, nu mult până în 20 de hectare, câteva orătănii, mă rog, ca oamenii gospodari acolo, vite, cai căruţă şi tot ce le mai trebuia şi pentru că erau nişte oameni care nu mureau de foame şi-şi plăteau toate dările la vreme, au fost etichetaţi ca fiind chiaburi… A venit momentul colectivizării şi cum ei nu s-au opus torentului dar nici să fie printre primii n-au vrut să fie au fost luaţi la ochi… Fratele mamei a avut un accident stupid chiar în noaptea în care satul a fost asediat de trupele securităţii. Unul din cai, superb şi harnic de altfel dar foarte sperios, l-a lovit şi l-a trimis direct pe buza gropii… A fost în comă mai bine de 24 de ore… Pe vremea aceea nu se putea vorbi de ambulanţe şi serviciul de urgenţă. Omul dacă avea zile trăia dacă nu… La căpătâiul său se aflau şi doctorul comunei care încerca din răsputeri să-l aducă printre cei vii şi preotul care-i citea şi se ruga sigur fiind că numai de ajutorul celui de sus depinde totul… Târziu, după miezul nopţii au năvălit haidamacii cu petliţe albastre şi au răscolit toată casa acareturile, până şi cuibarele găinilor au fost întoarse cu fundul în sus dar atunci erau la început de drum aşa că încă nu învăţaseră să fie civilizaţi… Au lăsat totul claie peste grămadă ba mai mult, ca să nu plece cu mâna goală l-au aruncat pe unchiul meu pe o targă şi l-au luat

cu ei, aşa în comă cum era…

— Nu se poate!!! Ştim cu toţii că s-au făcut abuzuri de tot felul, că cruzimea lor era cumplită dar să iei totuşi un om mai mult mort decât viu… Să-ţi spun sincer mintea mea nu poate accepta aşa ceva!

— Cu toate astea aşa s-a întâmplat… Femeile se văicăreau, bunicul rămăsese stană de piatră, noi copii ne ghemuiserăm într-un colţ neînţelegând prea bine ce se petrece în jurul nostru, medicul şi preotul au încercat ei să intervină dar s-au trezit bruscaţi şi împinşi la o parte ca nişte duşmani de clasă ce erau… Asta s-a întâmplat atunci şi ia spune-mi te rog dragă Magda Sadu cui nu i-ar fi marcat existenţa imaginile acelea?! Multă vreme am fost bântuit de coşmaruri… Visam numai cai cu coamele în flăcări, soldaţi uriaşi cu dinţi şi ghiare de oţel înarmaţi până-n vârful urechilor cu tot felul de arme pe care le putea plăsmui subconştientul unui ţânc nevinovat, tancuri şi camioane pe care se îngrămădeau tărgi şi în fiecare targă era câte un unchi de-al meu… Hai mai bine să facem un salt în timp şi să revenim la zilele premergătoare revoluţiei… Iată că e pentru a doua oară când folosesc acest cuvânt pe care majoritatea îl atribuie evenimentelor din decembrie ,89…!

— Mai ţii minte în ce zi sau mai corect spus, în ce noapte ai fost vizitat de fostele autorităţi şi ţi-au cotrobăit prin apartament?

— După cum am avut onoarea să vă mai spun toată afacerea aceea s-a petrecut în noaptea de 15 spre 16 noiembrie ,89, adică… miercuri spre joi…

— Ai o memorie bună…

— Tu dacă ai fi fost în locul meu n-ai fi procesat informaţia şi n-ai fi depozitat-o undeva într-un fişier de unde să o scoţi ori de câte ori ai prilejul?!

— Ba da…!

— Înseamnă că ai o memorie la fel de bună, ba aş putea spune chiar mai prodigioasă pentru că eşti mult mai tânără şi ai resurse de care eu unul am început să mă bucur din ce în ce mai puţin…

— Ce s-a mai întâmplat după acea noapte de pomină?

— În dimineaţa de luni, lunea imediat următoare, am suferit un mic accident…

— Te-a lovit vreo maşină în timp ce traversai, pentru că ştim cu toţii astfel de practici erau la modă şi făceau parte din obiceiurile lor?!

— Nici vorbă, în ce mă privea pe atunci au fost mult mai subtili

şi mai inventivi…! Din cauza problemelor cu ochii aveam un traseu fix pe care-l parcurgeam zi de zi refuzând cu încăpăţânare să mă însoţească cineva… Voiam să fiu independent, încercam să mă descurc de unul singur… Sâmbătă fusesem de serviciu în tura de după-amiază şi când venisem seara acasă traseul meu era O.K., la fel şi duminică, atunci când am ieşit la o mică plimbare dar luni dimineaţa… ei bine, luni dimineaţa când mă îndreptam spre slujbă, am plonjat într-o groapă apărută peste noapte, suficient de adâncă, doar atât cât să-şi rupă cineva gâtul în cădere şi care se întindea pe toată lărgimea trotuarului…

— Nu era asigurată, nu avea paravane de protecţie?

— Nimic din toate astea… şi ce m-a determinat să cred că era pregătită pentru mine, era o bucată de caldarâm dislocat de la locul lui şi trântit aşa ca din întâmplare taman pe mijlocul traseului meu obişnuit…

— Iartă-mă te rog, dar mi se pare că pe vremea aceea din câte mi-am dat seama, mai zăreai niţel… Nu vreau să par idioată dar te-ntreb chiar n-ai sesizat pericolul ivit peste noapte…?

— Nu eşti prima persoană care-mi pune această întrebare… E foarte adevărat, pe vremea aceea mai zăream şi în condiţii normale mi-aş fi dat seama de existenţa gropii aceleea, dar să ne amintim că pe atunci nu trăiam vremuri normale… Era întuneric să-ţi vâri degetele-n ochi şi cum asta nu era îndeajuns am mai recepţionat şi o fază lungă aşa ca să mă lase pentru cel puţin cinci minute pe-ntuneric… M-am împiedicat ca un prunc neajutorat de bucata de caldarâm aşezată la locul potrivit şi am plonjat atât de frumos de sunt sigur şi acum că aş fi trezit invidia oricărui săritor de la platformă…!

— Cât era de adâncă groapa?

— Să tot fi avut peste un metru şi jumătate…

— Oho! Se pare că au fost harnici băieţii…! Cum ai căzut, nu ţi-ai rupt nimic?

— Habar n-am cum am zburat dar cred că a fost un salt minunat… De rupt, nu mi-am rupt nimic însă m-am lovit cumplit de o dală din beton. Era acolo, pe fundul gropii pusă parcă special să sar eu cu abdomenul în colţul ei… M-a durut îngrozitor şi mă întreb şi în ziua de azi cum se face că nu mi-am pierdut cunoştinţa…? Ca un făcut nu trecea nimeni şi m-am chinuit o groază până am reuşit să ies de acolo… Poate vrei să mă-ntrebi dacă am fost la spital sau m-am întors acasă?

Ei bine, nu, m-am dus la serviciu pentru că aveam cheile şi trebuia să deschid eu policlinica…! Eram lovit, plin de noroi şi nu ştiam dacă-i numai atât aşa că n-am vrut să-mi alarmez soţia care şi aşa era destul de panicată în urma ultimelor evenimente… Odată ajuns la muncă m-am închis în cabinet, m-am spălat, m-am curăţat şi m-am studiat cu atenţie… În afara durerii aproape de nesuportat din abdomen nu mai aveam decât o julitură la antebraţ pe care o dobândisem probabil la contactul cu bucata aceea de beton…

— Lucrai totuşi într-o unitate sanitară, nu te-ai arătat nimănui, eraţi doar colegi…?

— Nu, nu am vrut să afle careva de păţania mea… Îmi încolţise un plan… Am aşteptat să văd dacă se lasă cu urmări şi când am constatat că nu am nimic rupt în mine am suportat durerile aşa cum am putut…

— Ce plan a început să-şi facă loc în mintea ta?

— Începând cu cea de-a treia zi, când m-am simţit ceva mai bine mi-am schimbat traseul… Fie pe lumină, fie pe-ntuneric ocoleam, mă strecuram printre blocuri, intram prin magazinele mai aglomerate mai ales în cele cu două ieşiri, treceam prin blocuri, intram în unele pe o scară, urcam pe bloc şi coboram la două-trei scări distanţă ieşind pe uşa din spate pe altă alee…

— Ce rost avea tot acest efort?

— Avea rol pregătitor… După o săptămână am început să arunc manifeste anticeauşiste şi anticomuniste…

— Manifeste spui?!

— Manifeste, scrise de mână pe streifuri pe care le aveam de vreo trei ori patru ani de la cineva care lucra în tipografia locală… Le scriam cu mâna stângă, cu litere de tipar folosind un creion cu o mină foarte groasă care mai curând părea un ciomag decât o unealtă de scris… Mă mişcam destul de greu şi din cauza ochilor şi de aceea nu reuşeam să fabric mai mult de 15 – 20 de bucăţi în cele câteva ore cât eram singur acasă…

— Vrei să spui că soţia nu a ştiut nimic?

— Nici măcar nu a bănuit, altfel ar fi început cu lacrimile, rugăminţile şi cine mai ştie poate până la urmă ar fi reuşit să mă determine să abandonez planul… Le aruncam toate odată dar am avut grijă să nu se întâmple de două ori în acelaşi loc…

— Şi nu ţi-au luat urma?

— Până la urmă s-a întâmplat şi asta numai că din nefericire pentru ei a fost prea târziu…!

— Cum de s-a întâmplat? Ai fost urmărit, te-a turnat careva sau te-au descoperit prin metode specifice securităţii?

— Niciuna din variantele tale nu e corectă… Am dus-o aşa până în ziua în care am auzit la radio de evenimentele de la Timişoara… Aveam nişte prieteni buni acolo şi i-am sunat ca să aflu din surse sigure ce se petrece în capitala Banatului…

— Păi unii spun că legăturile telefonice erau întrerupte.

— Întrerupte pe naiba!!! Iertare, Măria Ta radioascultătorule, iertare pentru ieşireamea nesăbuită…! Vorbeam de câte cinci, şase ori pe zi… Când nenorociţii au început să tragă în populaţie mă întrebau disperaţi ce păzim noi moldovenii şi restul ţării de nu ieşim în stradă? A fost pentru prima oară când mi-a fost ruşine că sunt român şi mai ales moldovean…! N-aveam replică… Acolo mureau oameni iar noi stăteam cu bastârca la nas şi radioul la ureche şi aşteptam să ne pice libertatea din cer…! Am încercat să justific cum m-am priceput dar laşitatea era laşitate şi atunci mi-am dat drumul la gură… Le-am mărturisit prietenilor mei timişoreni că eu unul împrăştii manifeste făcute de mine, câte pot şi cum pot, îndemnându-i pe concitadinii mei să iasă în stradă în sprijinul celor care-şi vvarsă sângele pentru libertate, dar că mai mult de atât…

— Prin urmare telefonul te-a trădat?

— N-am mai ţinut cont că e supravegheat zi şi noapte, nu mi-a mai păsat de pericolul la care mă expuneam… Mureau oameni şi asta era peste puterile mele de îndurare…

— Ai continuat cu manifestele?

— Bineînţeles, doar că nu mă mai feream atât de bine ca înainte…

— Mă surprinde faptul că nu te-au arestat… Aveau acum poate cel mai bun prilej.

— Ai dreptate dragă Magda, aveau tocmai ce le lipsise atâţia ani! Vezi tu, cu cât mă gândesc mai mult cu atât cred mai cu îndărătnicie că securitatea, cel puţin o parte a ei, n-a fost deloc străină de cele petrecute pe atunci… Tambrea dăduse ordin să fiu arestat sau să dispar dar am fost lăsat în pace… Poate că dacă Ceauşescu în prostia lui nu ţinea mitingul din 21 acum nici emisiunea ta nu ar fi fost posibilă şi nici eu n-aş fi fost gazdă, pentru că în calitate de schelet nu cred că aş

fi reuşit să scot vreo vorbă…

— La voi în oraş cum a fost?

— Linişte şi pace până-n 22 când au apărut Dinescu şi ceilalţi să anunţe că dictatorul a fugit, apoi au năvălit hoardele de aşa-zis revoluţionari care se bat şi acum cu pumnii în piept, au vandalizat în numele revoluţiei şi al libertăţii, au distrus tot ce le-a venit la mână au furat tot ce a fost mai de preţ şi acum au ajuns în fruntea bucatelor tăind şi spânzurând ca pe moşia lor, furând şi înşelând mai abitir decât ceilalţi făcându-i să pară nişte bieţi prunci nevinovaţi pe lângă ei…! A venit momentul asasinării cuplului prezidenţial care mi-a întristat primul Crăciun liber din viaţă… N-am dorit o clipă măcar s-o sfârşească aşa…! Aş fi vrut să aibă parte de un proces cinstit şi să fie lăsaţi în viaţă să vadă cum se duce de râpă tot ce-şi făuriseră, toate visele lor de mărire, toate dorinţele lor de a crea o dinastie…! N-a fost să fie aşa…!

— Voi, tu şi tatăl tău nu v-aţi revendicat locul pe care l-aţi fi meritat cu prisosinţă după atâta amar de ani de luptă cu sistemul?

— Nici tatăl meu şi nici eu nu ne-am aflat o clipă măcar printre cei ce au dat năvală la primărie ori la consiliul judeţean şi nici printre cei ce s-au adunat în piaţă urlând cât îi ţineau bojocii şi trăgând la măsea de fericire că le fugise preaiubitul conducător… Noi ne-am mulţumit să ne bucurăm în linişte acasă…

— La voi nu s-a tras?

— Ba da, dar n-a fost nimic altceva decât diversiune şi asta doar după două zile când cei ce s-au aşezat în capul judeţului şi-au dat seama că o revoluţie fără câteva focuri de armă, nişte pumni, ochi învineţiţi şi vreo doi terorişti scoşi din mânecă nu se poate numi revoluţie şi nici ei nu au nicio bază de legitimare… Am stat în faţa televizorului şi nu am regretat. Am asistat la momentul prezentării rezervei noastre de aur, tovarăşul Ion Iliescu! À-propos! Oare cine o fi având caseta care a imortalizat acele clipe?

— Chiar aşa s-a întâmplat?

— Am citat din tovarăşul… Brateş… parcă se numea, de fapt se mai numeşte şi acum… Tare aş mai vrea să ştiu unde-i şi de ce nu e scoasă la iveală atunci când Iliescu o tot face pe bunicuţa democraţiei româneşti postrevoluţionare?! Poate că dacă românii ar revedea acele momente ar înţelege că toată afacerea n-a fost decât o banală lovitură de stat şi ceea ce a urmat a fost o strategie ce avea ca scop legitimizarea noii conduceri…!

— Să-nţeleg că ai fost dezamăgit de faptul că frâiele conducerii ţării au fost preluate de F.S.N. şi Ion Iliescu?

— În primul moment trebuie să recunosc că m-am înşelat. Jucaseră cartea cea mai bună, îi cooptaseră în consiliul lărgit al frontului pe toţi cei ce reprezentau ceva pentru naţiune, fuseseră portstindardul luptei anticomuniste şi mă refer la doamna Doina Cornea, la Dinescu şi mă rog la toţi ceilalţi dar de care au avut grijă să-i marginalizeze şi încetul cu încetul să-i tragă pe dreapta… Bucuria mea însă nu a ţinut decât până în momentul discursului noului şef de stat care s-a pus pe ridicat în slăvi valorile comunismului promiţând în direct poporului român o viaţă mai bună, un comunism cu faţă umană, pe lângă proclamaţia şi platforma emanaţilor…

— Eşti mulţumit de ceea ce se întâmplă în politica românească?

— Câtuşi de puţin, cum oare aş putea fi mulţumit de ceva ce m-a dezamăgit profund?! Am sperat că odată cu venirea convenţiei la putere se vor schimba multe, că în sfârşit se va mişca ceva în ţara asta înţepenită de mineriade şi lupte între grupurile de interese dar bag de seamă că m-am înşelat din nou…! Pesemne ciolanul este mult prea tentant şi prea gustos ca să fie abandonat doar pentru ca prăpădita asta de ţară şi amărâtul ăsta de popor să reprezinte cât de cât acolo pentru cei ce ţin pâinea şi cuţitul în mâini…!

— Se apropie alegerile şi te-aş întreba pe cine vezi tu preluând puterea?

— Nu-i prea greu de prognozat… Va fi un vot prin care naţiunea îi va amenda pe actualii ei conducători. Iliescu şi ai lui au cele mai mari şanse dar nu trebuie să-l uităm pe Vadim Tudor. Cred că va fi un tur doi la prezidenţiale iar confruntarea sunt aproape sigur va fi între Ion Iliescu şi Corneliu Vadim Tudor, dar cel din urmă nu cred că va călca vreodată pe la Cotroceni în afara statutului de invitat. P.N.T.-ul creed că nu va mai intra în parlament din cauza certurilor intestine şi dacă se va petrece una ca asta probabil că va sta pe dinafară multe legislaturi… Amendate vor fi şi celelalte partide membre dar ele poate îşi vor reveni cu timpul…

— Prin urmare crezi că partidul lui Ion Iliescu va ajunge la putere…?!

— Întocmai, românii vor avea în ei alternativa la dezastrul actual, vor merge din nou la vot cu trandafirul în gură şi astfel îi vor aşeza pe patru ani la Cotroceni pe bunicuţa şi în piaţa Victoriei pe

Bombonel…

— Crezi că Adrian Năstase va fi premier?

— Ai curaj să ţii un rămăşag?

— Nu…

— Consideră totuşi unul simbolic şi ca să nu fie chiar degeaba punem în joc 100 de lei, ce mai înseamnă o sută în ziua de azi?!

— De acord, s-a înregistrat…

— O.K!

— Din regie mă anunţă că ne apropiem de finalul discuţiei noastre care s-a dovedit a fi foarte interesantă şi care a stabilit două recorduri, adică trei: audienţă, număr de mesaje primite şi o durată dublă… Hai să purcedem la citirea mesajelor primite din partea radioascultătorilor… Spuneam că sunt enorm de multe şi sunt sigură că ne-ar mai trebui trei ore ca să le dăm citire şi să le răspundem… Vom încerca să le răsfoim şi cele mai interesante sper să-şi găsească şi răspunsuri… Eşti de acord?

— Nu cred că am de ales…!

— …Zoltan din Oradea întreabă dacă tu care eşti atât de înverşunat împotriva comunismului ai putea să trăieşti cu o pensie de un milion şi şase sute de mii cât are el?

— Ar fi trebuit să spun încă de la început că sunt şi eu pensionar, că nu am pensia domnului Zoltan din Oradea, că nu trăiesc pe un pat din petale de trandafiri, nu am celular şi aidoma tuturor pensionarilor din ţara asta o întind şi eu cât pot… Cât despre înverşunarea mea împotriva comunismului nu cred că mai are vreun rost să mai adaug ceva după trei ceasuri de sporovăială…

— …Sergiu din… Iaşi, ne spune că tu în comparaţie cu Doina Cornea, Dinescu, Ticu Dumitrescu, regretatul Corneliu Coposu şi alţii ai fost „un băieţaş cu pantaloni scurţi” şi ar fi cazul să nu te mai baţi cu pumnii în piept…

— Nici măcar nu îndrăznesc să mă compar cu cei amintiţi de radioascultătorul nostru ieşean şi nici cu mulţi alţii care au avut parte de detenţie cumplită, de lagăre de muncă, mai curând exterminare, de bătăi şi morminte anonime… Nu m-am bătut cu pumnii în piept niciodată şi nici n-o s-o fac dar în ceea ce mă priveşte am fost destul de oprimat, dreptul la o viaţă normală mi-a fost călcat în picioare, am suferit poate nu atât cât au suferit alţii dar îl întreb pe stimatul ascultător, există oare o scară pe care să putem graţia cât a suferit unul

sau altul în perioada aceea?

— …Iată, un grup mai mare te întreabă acelaşi lucru: vor să ştie dacă până la urmă v-aţi recuperat pământul?

— Până la ultimul metru pătrat dar nu cele 250 de hectare ci numai 2, 5 pentru că noile autorităţi care de fapt erau aceleaşi din vremea tovarăşilor au avut grijă să mute virgula acolo unde fusese ea iniţial…

— Mihai din Reşiţa întreabă dacă ai încasat-o vreodată de la poliţie ori de la securitate?

— Am mai spus şi o repet, în afara câtorva ghionturi la înghesuială nu am fost atins nici de miliţie nici de cei de la securitate…

— Bogdan din Bucureşti vrea să afle dacă nu ţi-a fost frică să faci manifeste şi să le împrăştii prin oraş?

— Mi se pare că am mai spus-o, în acele clipe când la Timişoara mureau oameni nu am mai ţinut cont de nimic cât despre perioada premergătoare… ei bine, m-am temut dar nu atât pentru mine cât pentru a-i mei…

— Un alt ascultător te întreabă dacă mai ştii ceva de Biserica nu?

— Desigur, omul a ajuns colonel, lucrează în cadrul serviciilor secrete şi pesemne că domnul care mi-a adresat această întrebare doreşte să ştie dacă ne-am mai întâlnit…? Ei bine da, ne-am mai văzut de câteva ori şi ţin să afirm că nu am resentimente faţă de el cu atât mai mult cu cât s-a dovedit în acele vremuri că nu e un om rău şi că ceea ce a făcut n-a fost din convingere ci pentru că era în serviciul comandat…!

— …Altcineva doreşte să afle cum se face că un om care a urât toată viaţa un sistem regretă dispariţia dictatorului?

— Ba să fiu iertat, nu am regretat o clipă măcar prăbuşirea sistemului ori dispariţia dictatorului…! Am regretat felul în care românii au înţeles că trebuie să scape de conducătorul pe care l-au aplaudat şi ridicat în slăvi timp de 25 de ani… Am suferit şi voi suferi poate toată viaţa că cei ce i-au asasinat pe Ceauşeşti n-au găsit altă zi decât cea a naşterii Domnului nostru Mântuitor…!

— …O doamnă, Maria din Dej, nu crede că o duceaţi chiar atât de rău în perioada aceea când toţi românii spune dumneaei se descurcau şi aveau frigiderele pline…

— Toţi, minus noi… Nu am exagerat deloc când am afirmat

asta… Într-adevăr majoritatea se descurca mai cu seamă în zona ardealului şi a Banatului, o mai încropeau şi prin alte părţi, chiar şi pe la noi dar până prin ,88 am cam tras mâţa de coadă… Rar făceam rost de câteva conserve cu carne chinezeşti şi acelea ori de câte o bucăţică de carne cu ocazia sărbătorilor naţionale ori de revelion… Cât despre unt caşcaval salam de vară ori de Sibiu aproape că le uitasem gustul…! Îmi venea să urlu când treceam pe lângă gospodăria de partid şi simţeam mirosul de portocale şi cafea naturală…! Ca un făcut atunci parcă erau mai multe grătare pe lângă blocuri, pe care se perpeleau tot felul de bunătăţi… Ca să ne mai ostoim pofta mergeam în piaţă. Se găseau acolo câteva grătare unde se frigeau vestiţii cârnaţi care în afară de maţ nu cred că mai aveau altceva de provenienţă animală, ah, nu, cred că mă-nşel…! mai conţineau şi ceva slănină de porc…

— …O doamnă sau domnişoară Tincuţa vrea să ştie dacă totuşi nu regreţi câtuşi de puţin că acele vremuri au fost înlocuite de acestea atât de nesigure din toate punctele de vedere…?

— Sigur, m-am aşteptat la altceva la un nivel de trai mai ridicat la o democraţie adevărată nu la impunerea, celei originale cu ajutorul mineriadelor dar faptul că acum putem discuta deschis, putem critica pe oricine şi dacă avem poftă ne putem lua scăunelul, merge în faţa palatului Victoria şi înjura în gura mare pe ocupanţii lui este un câştig fantastic de care ne putem bucura cu toţii şi la care sunt convins nu prea s-au gândit cei care au năvălit în fruntea bucatelor…

— …Cineva, un anonim spune că ai fost îmi cer scuze, un mare fraier că n-ai plecat din ţară atunci când ai avut posibilitatea, în urma semnării cartei Goma…

— Părerea lui… Eu unul ţin mult prea mult la ţărâna asta a noastră… Am mai avut o oportunitate în ’90 când puteam pleca definitiv în Africa de Sud dar am, hai să-i spun aşa, am ratat-o şi pe aceea. Să vă mai fac o mărturisire… Am paşaport pe care l-am obţinut la două sau trei săptămâni după marea înghesuială dar vă rog să mă credeţi e la fel de curat ca în prima zi… Nu am nicio ieşire deşi aş fi putut să mă plimb şi prin Europa şi chiar prin America…

— …şi ultimul mesaj din astă seară, ultimul pe care-l citim în direct, aparţine domnului Popescu… Dumnealui te roagă să dai un pronostic în ce priveşte aderarea României la N.A.T.O. şi o eventuală intrare în Europa…

— În Europa suntem de la facerea lumii şi aici vom rămâne

chiar dacă unii nu ne vor dar de integrare în comunitatea europeană, ei bine… mai rămâne de văzut… Cred că mai întâi se va produce aderarea României la Pactul Nord-Atlantic, pentru că deţinem fie că vrem fie că nu o poziţie strategică, aici la răscruce de vânturi, şi asta cred că se va întâmpla curând şi abia apoi, după ce vom îndeplini o serie de reguli impuse ne vom bucura şi de statutul de membru al comunităţii Europene… şi asta se va petrece poate peste vreo şase-şapte ani abia…

— În aşteptarea momentelor integrării ţării noastre în cele două organizaţii şi cu speranţa că nu ai apreciat greşit perioada de timp ce ne mai desparte de acele evenimente, vreau ca în numele radioascultătorilor noştri, al echipei de realizatori şi în numele meu să-ţi mulţumesc în primul rând pentru găzduire şi apoi pentru participarea la emisiunea… PERISCOP, singura emisiune realizată în direct cu oameni obişnuiţi şi pentru oameni obişnuiţi… Vă mulţumim şi vă urăm o noapte cât se poate de liniştită… Dumnezeu să vegheze asupra voastră şi să auzim numai de bine…

Emisiunea s-a încheiat, maurul şi-a făcut datoria, maurul trebuie să plece… Asta era deviza celor de la Periscop numai că nu prea şi-au găsit omul care să şi înghită una ca asta…! Până la urmă i-am îmbârligat prevalându-mă de prerogativele mele de gazdă în primul rând şi apoi în calitatea de fost participant la emisiune, la o gustare pe care avusese grijă să o pregătească vecina, stropită se-nţelege de la sine sper, cu un vinişor grozav sosit din cele mai renumite podgorii româneşti. Ne-am conversat vrute şi nevrute, ne-am urat la mulţi ani şi mari succese şi am pus ţara la cale până după ora două din noapte. După ce ne-am luat rămas bun şi-au luat jucăriile şi am rămas din nou singur-singurel, adică nu chiar aşa, îl mai aveam în preajma mea pe dumnealui Stix amicul meu însoţitor care s-a dovedit pentru prima oară în viaţa lui de câine un tip al naibii de deştept şi înţelegător… Pe toată perioada emisiei nu a scos nici măcar un oftat cu toate că n-a dus lipsă nici de mângâieri nici de scărpinături după urechi… Cum de somn nu putea fi vorba, l-am scos pe jupânul la o mică plimbare şi după aceea ne-am pus pe sporovăială şi mi-am reluat obiceiul românesc, acela de a ciocni paharul de sticlă şi sticla de pahar, hai să trăieşti frate, hai noroc frate, lungind-o până pe la ora opt a dimineţii…

SFÂRŞIT